

ANAP a publicat o serie de îndrumari privind evaluarea propunerilor financiare din punct de vedere al elementelor de preț în cazul contractelor de lucrari

Agentia Nationala pentru Achizitii Publice (ANAP) a publicat la data de 25.05.2023 Indrumarea privind evaluarea propunerilor financiare din punct de vedere al elementelor de pret in cazul contractelor de lucrari (Indrumarea).

Indrumarea vizeaza atat legislatia achizitiilor publice, cat si legislatia achizitiilor sectoriale.

Documentul publicat de ANAP ofera recomandari privind abordarea pe care trebuie sa o adopte comisia de evaluare in cazul unei oferte cu un pret aparent neobisnuit de scazut sau in cazul in care unele elemente de pret ale respectivei oferte sunt aparent neobisnuit de scazute, prin raportare la preturile pietei.

Indrumarea analizeaza evaluarea propunerilor financiare in cazul contractelor de lucrari din urmatoarele perspective:

- concluzii si recomandari de care autoritatile/entitatile contractante sa tina cont in analiza unei oferte cu un pret aparent neobisnuit de scazut; si
- evaluarea informatiilor si mijloacelor de proba pentru a justifica pretul neobisnuit de scazut al unei oferte, in functie de tipul contractului (executie lucrari sau proiectare si executie lucrari).

CONCLUZII SI RECOMANDARI

Indrumarea prezinta, printre altele, o serie de concluzii si recomandari de care autoritatile/entitatile contractante sa tina seama in analiza unei oferte cu un pret aparent neobisnuit de scazut, reiesite din analiza jurisprudentei si a prevederilor legale in vigoare:

- o oferta cu pret aparent neobisnuit de scazut nu trebuie considerata in mod automat ca fiind neconforma; autoritatile/entitatile contractante ii revine intotdeauna obligatia de a solicita ofertantului explicatii cu privire la valoarea ofertei cu pret neobisnuit de scazut; simplul fapt ca, de exemplu, oferta are pretul zero, nu constituie temei pentru respingerea ei;
- decizia de respingere a unei oferte cu pret neobisnuit de scazut nu se poate justifica prin raportare la pretul/elementele de cost al celorlalte oferte; preturile/elementele de cost ale celorlalte oferte nu reprezinta motive/justificari pentru respingerea ofertei;
- autoritatea/entitatea contractanta are obligatia sa verifice elementele ofertelor cu pret neobisnuit de scazut, solicitand ofertantilor sa demonstreze ca ofertele sunt sustenabile; se recomanda ca solicitarea clara de clarificare sa includa, pe langa solicitarea generala adresata ofertantului de a justifica nivelul pretului neobisnuit de scazut al ofertei sale, si indicarea acelor elemente ale propunerii financiare pe care autoritatea/entitatea contractanta le considera neobisnuit de scazute;
- autoritatea/entitatea contractanta trebuie sa-si justifice decizia de a declara o oferta cu pret aparent neobisnuit de scazut drept neconforma sau, dupa caz, conforma.

EVALUAREA INFORMATIILOR SI MIJLOACELOR DE PROBA ACCEPTATE PENTRU A JUSTIFICA PRETUL APARENT NEOBISNUIT DE SCAZUT

ANAP subliniaza ca informatiile si mijloacele de proba acceptate pentru a justifica pretul aparent neobisnuit de scazut al unei oferte trebuie analizate de catre autoritatea/entitatea contractanta si prin prisma caracteristicilor respectivului contract de lucrari.

In privinta contractelor de executie de lucrari, se prevede ca:

- propunerile financiare ale ofertantilor au la baza o structura unitara, formata din cantitati de lucrari si unitati de masura ce nu pot fi modificate de ofertanti, singura variabila fiind pretul unitar alocat de ofertant pentru fiecare tip/categorie de lucrare din lista de cantitati; astfel, in cazul acestor contracte, principalul element de clarificare il reprezinta, in general, nivelul preturilor unitare oferite categoriei respective de lucrare/activitate sau resursa;
- pentru contractele de executie de lucrari care utilizeaza liste de cantitati cu preturi pe articole comasate, analiza autoritatii/entitatii contractante poate avea in vedere atat consumurile de resurse, cat si preturile resurselor (manopera, material, utilaj etc.) utilizate de ofertant in calculul pretului unitar al articolului comasat;
- justificarea nivelurilor preturilor unitare, tarifelor sau costurilor se poate realiza prin prezentarea de dovezi referitoare la preturile ce pot fi obtinute de la furnizori, situatia stocurilor de materii prime si materiale, nivelul de salarizare a personalului ofertantului; indrumarea prezinta si exemple de dovezi ce pot fi furnizate de ofertanti pentru fiecare categorie de costuri in parte;
- clarificarile e pot referi la solutiile tehnice adoptate si/sau alte conditii deosebit de favorabile de care beneficiaza ofertantul pentru executarea lucrarilor si, intr-o masura mai redusa, originalitatea lucrarilor.

In privinta contractelor de proiectare si executie lucrari, ANAP precizeaza ca analiza unei oferte cu pret aparent neobisnuit de scazut este mult mai complexa, intrucat propunerea financiara a ofertantilor este influentata intr-o masura semnificativa de conceptul de proiect (tehnologia propusa), procesul de productie, serviciile furnizate sau metodele de constructie prezentate in propunerea tehnica. In astfel de contracte, analiza unui pret aparent neobisnuit de scazut poate viza aspecte precum:

- fundamentarea economica a modului de formare a pretului, prin raportare la procesul de productie, serviciile furnizate sau metodele de constructie, realizata prin defalcarea sumelor forfetare din cadrul propunerii financiare (listelor de preturi) in preturi unitare si cantitati aferente serviciilor/activitatilor si lucrarilor care au stat la baza compunerii sumelor forfetare;
- verificarea corelarii propunerii financiare cu elementele propunerii tehnice, respectiv verificarea faptului ca ofertantul a inclus in cadrul propunerii financiare costul tuturor activitatilor/lucrarilor prezentate in cadrul propunerii tehnice si ca aceste costuri sunt in conformitate cu tehnologia, procesul de productie, serviciile furnizate sau metodele de constructie prezentate in propunerea tehnica; se atrage atentia asupra faptului ca aceasta verificare este una deosebit de complexa si necesita cunostinte de specialitate din partea membrilor comisiei de evaluare sau a expertilor cooptati;
- fata de specificul contractelor de proiectare si executie (ce necesita cunostinte tehnologice avansate), ANAP are in vedere si posibilitatea ca originalitatea lucrarilor propuse de ofertant sa fie mult mai frecvent invocata pentru justificarea unei oferte cu pret aparent neobisnuit de scazut, spre deosebire de contractele de executie lucrari.

De principiu, ofertantul ar trebui sa demonstreze ca nu propune preturi/tarife care-l pun in pozitia de a vinde in pierdere. Cu toate acestea, obiectivul final al autoritatii/entitatii contractante nu este acela de a se asigura ca operatorul nu "vinde" in pierdere, ci sa se asigure ca, prin pretul oferit, operatorul economic va putea derula contractul in bune conditii.